

בס"ד, ש"פ בשלח, ט"ו בשבט, ה'תש"כ

(הנחה בלתי מוגה)

ולא יכנף עוד מוריך גו', ומבאר כ"ק אדמו"ר הזקן בא' המאמרים הקצרים (בביכל המאמרים מהשנים תקס"ג-סד², שיש בו כו"כ מאמרים שכבר נדפסו, וחלק חשוב שעדיין לא נדפסו, ומהם מאמרים ארוכים ומאמרים קצרים), שענין הלבוש (שעז"נ ולא יכנף גו', שלא יתכסה ממך בכנף ולבוש) שהוא מיפה את הפנימיות, וכמו איש שוטה שמדבר דיבורים של חכמה שקיבל מחכם, ידמה לכל שהוא חכם גדול, או אדם רע בעצם שעושה מעשה טוב, ידמה לכל שהוא טוב בעצם, והיינו, לפי שיש כח בלבושים מחשבה דיבור ומעשה ליפות את הכחות הפנימיים, כמו איש מכווער מאד הלוכש לבושים נאים שמיפיים אותו ממש. אך ענין ולא יכנף עוד מוריך הוא, שמוריך שהם המדות והמוחין, לא יתייפו בלבושים, אלא יהיו ברורים כו', וד"ל (ע"כ תוכן המאמר).

ב) והענין בזה, דהנה, עיקר העבודה בזמן הזה היא בענין הלבושים, דמחשבה דיבור ומעשה בלבד, ולא בבירור המדות עצמם³, ומכ"ש לא בבירור המוחין, שענין זה יהי' לעתיד לבוא דוקא, שאז יהי' גם כיבוש ג' הארצות קיני קניזי וקדמוני, שזהו"ע בירור ג' המוחין, נוסף על כיבוש ז' ארצות, שזהו"ע בירור ז' המדות⁴. ואף שבזמן הזה עיקר העבודה היא רק בג' הלבושים מחשבה דיבור ומעשה בלבד, מ"מ, נעשה על ידם ענין היופי בהכחות פנימיים, מדות ומוחין. ועז"נ שלעתיד לבוא לא יכנף עוד מוריך, שלעתיד לבוא לא יצטרכו המדות והמוחין (מוריך) להתייפות בלבושים דמחשבה דיבור ומעשה כמו בזמן הזה, כיון שאז יהיו המדות והמוחין ברורים.

(1) ישע"י ל, כ.

(2) נדפס לאח"ז במאמרי אדה"ז הקצרים ע' קמד (וראה שם ע' קמ בהערת המו"ל). ועם הוספות וכו' — מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"ד ע' ארעח ואילך. וראה גם ד"ה זה דשבת חוה"מ סוכות תשכ"א (סה"מ

תשכ"א ע' כב ואילך).

(3) ראה תניא פי"ב (יז, א).

(4) ראה מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"ב ע' תת ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"א ע' ד ואילך. וראה גם ד"ה בראשית ברא שנה זו פ"ו (לעיל ע' 119 ואילך).

ג) **ויש** לבאר מה שמביא ב' משלים על ענין היופי שנעשה ע"י הלבושים, משל הא', מאיש שוטה שמדבר דיבורים של חכמה, ומשל הב', מאדם רע שעושה מעשה טוב. והענין בזה, כידוע מ"ש הרמב"ם במו"נ⁹ שכללות עניני האדם נחלקים לב' סוגים, אמת ושקר, וטוב ורע. ומהחילוקים שביניהם, שההבדלה בין אמת ושקר היא ע"י השכל, וענין זה הי' גם קודם חטא עה"ד, שע"י השכל שניתן לאדם הי' יכול להבדיל בין אמת לשקר, היינו, בין הענינים הקשורים עם אלקות שהם אמת, כמ"ש⁶ ה' אלקים אמת, ובין הענינים שאינם קשורים עם אלקות, שאינם מציאות אמיתית. משא"כ הענין דטוב ורע נתחדש ע"י חטא עה"ד, שאז נתחדש כללות ענין הרגש והתאוה, שמצד זה שייך הענין דטוב ורע⁷. ולנגד ב' הענינים דאמת ושקר וטוב ורע הובאו ב' משלים, מאיש שוטה שמדבר דיבורים של חכמה, ומאדם רע שעושה מעשה טוב, והיינו, שפעולת הלבושים ליפות את הכחות פנימיים היא הן בנוגע לענינים דאמת ושקר שמצד הבחנת השכל, והן בנוגע לענינים דטוב ורע שמצד ענין הרגש כו'.

ד) **וכללות** הענין שהלבושים פועלים יופי בהכחות פנימיים הוא מצד גודל מעלת ענין הלבושים, ובעבודת האדם הו"ע לבושי המחשבה דיבור ומעשה של תרי"ג מצוות התורה שגדלה מעלתם ביותר כו'⁸. וזהו גם מה שאמר ר' חז"ל⁹ לעולם יעסוק אדם בתומ"צ אפילו שלא לשמה וכו', היינו, לא רק באופן של מצות אנשים מלומדה¹⁰, אלא אפילו שלא לשמה, ועד להדרגא היותר תחתונה בשלא לשמה, אפילו לקנתר¹¹, כי, מבלי הבט על מעמדו ומצבו של האדם, הרי בעת קיום התומ"צ לבוש הוא בלבושי התומ"צ, שלכך¹² חייבו רז"ל¹³ לקום ולעמוד מפני כל עוסק במצוה אף אם הוא בור ועם הארץ, והיינו מפני ה' השוכן ומתלבש בנפשו בשעה זו כו', ומצד גודל מעלת לבושי התומ"צ הרי זה פועל על

(10) ישע"י כט, יג. וראה תניא פל"ט (נג), ב). ועוד.

(11) ראה תוד"ה העושה — ברכות יז, א. תוד"ה וכאן — פסחים שם. (12) תניא פמ"ו (סו, א).

(13) ראה ביכורים פ"ג מ"ג ובר"ש ורע"ב שם. וראה "מ"מ, הגהות והערות קצרות" לתניא שם (ע' דש).

(5) ח"א פ"ב.

(6) ירמי' יו"ד, יו"ד.

(7) ראה גם תוי"א ס"פ משפטים. אוה"ת סוכות ע' א'תשטו. המשך מים רבים תרל"ו פקי"ז.

(8) ראה תניא פ"ד. וראה גם תוי"א סה"מ סיון ע' שפכ, ובהנסמן שם.

(9) פסחים נ, ב. וש"נ. וראה גם בהשיחה שלפני המאמר סי"ב (לקמן ע' 362).

האדם לשנותו כו', שזהו שאמרו שמתוך שלא לשמה יבוא לידי לשמה, לפי שהמאור שבה מחזירו למוטב¹⁴. ויש להוסיף בפירוש מארז"ל מתוך שלא לשמה בא לשמה, שגם כאשר העסק בתומ"צ בגלוי הוא שלא לשמה, מ"מ, כיון שזהו"ע של תומ"צ, הרי התוך והפנימיות שבה הוא לשמה, וזהו מתוך שלא לשמה בא לשמה, שמהתוך והפנימיות דהשלא לשמה גופא בא לשמה¹⁵. וזהו גם ענין הנהגת רבותינו נשיאינו בהפצת המעיינות חוצה, שהפיצו המעיינות באופן שיבואו לכאו"א מישראל, מבלי הבט על מעמדו ומצבו, וללא הקדמת תנאים כו', כי הפעולה דהמעיינות היא בכל מעמד ומצב כו', ובודאי שסוכ"ס המאור שבה מחזירו למוטב.

(15) ראה לקו"ש ח"כ ע' 51 ואילך.

(14) ראה ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז ובקרבן העדה שם.